

Κυριακή της Τυρινής

Η Κυριακή, πριν από την έναρξη της Μεγάλης Τεσσαρακοστής είναι γνωστή και ως Κυριακή της Τυροφάγου ή Τυρινής (Μασλενίτσα, στις ορθόδοξες σλαβικές χώρες) μια ημέρα πλούσια σε λαογραφικά δρώμενα .

Στις Εκκλησίες διαβάζεται, κατά την πρωινή Θεία Λειτουργία, η περικοπή του Ευαγγελίου του Ματθαίου (κεφ. στ', 14-21), που αναφέρεται στην αξία της συγχώρεσης και της νηστείας. Αργά το απόγευμα της ίδιας ημέρας ψάλλεται ο κατανυκτικός εσπερινός της συγγνώμης, κατά τον οποίο ιερείς και πιστοί αλληλοασπάζονται, ζητώντας συγχώρεση ο ένας από τον άλλο, ενόψει της επερχόμενης Μεγάλης Τεσσαρακοστής.

«Η έννοια της συγχώρεσης είναι βασική στην πνευματική ζωή. Συγχωρώ δεν σημαίνει δίνω συγχωροχάρτι σε κάποιον ή διαγράψω κάποια οφέλη αλλά κάτι πιο βαθύ και πιο ουσιαστικό. **Συγχωρώ**, - δηλαδή μπαίνω στον ίδιο χώρο, συνυπάρχω με κάποιον έχοντας ως προϋπόθεση την αγάπη προς αυτόν. Αλλιώς μιλούμε για τη

στεναχώρια: η στενοχώρια, ο στενός χώρος είναι η ανικανότητα του ανθρώπου του να ανοιχθεί στον άλλο και να σχετιστεί.»

Η Εκκλησία επιτρέπει στους πιστούς την κατανάλωση γαλακτοκομικών προϊόντων, αυγών, ψαριών και ελαιολάδου, απαγορεύει όμως την κρεοφαγία. Από τα κύρια παραδοσιακά φαγητά του τραπεζιού είναι τα μακαρόνια, που συσχετίζονται από τους λαογράφους με τη λατρεία των ψυχών κατά την περίοδο αυτή. Όπως παρατηρεί ο Φαίδων Κουκουλές, αρχικά η λέξη «μακαρώνια» σήμαινε τροπάρια μακαριστικά, αναπαύσιμους μακαρισμούς στις κηδείες ή στα περιδείπνα, στα οποία προσφέρονταν κυρίως ζυμαρικά.

Το δείπνο της ημέρας λαμβάνει τη μορφή συνεστίασης μεταξύ συγγενών και φίλων. Στην Κύπρο, οι οικογένειες κάθε χωριού συγκεντρώνονται σ' ένα ή δύο σπίτια και δειπνούν όλοι μαζί και διασκεδάζουν, ενώ στην Κάρπαθο παλαιότερα όλες οι οικογένειες δειπνούσαν στο σπίτι του προεστού του χωριού τους.

Στα περισσότερα μέρη το δείπνο της Τυρινής τελειώνει με αβγό και σχετικούς αστεϊσμούς, αλλά και μαντικές παρατηρήσεις. Στη Σύρο, καθώς και σε πολλά άλλα μέρη, κρεμούν ένα αβγό από το ταβάνι και όπως κάθονται όλοι γύρω από το τραπέζι «του δίνουνε μια κουταλιά και φέρνει βόλτα στο τραπέζι και δοκιμάζουνε ο καθένας να το πιάσει με το στόμα του. Με αβγό κλείνομε το στόμα μας για τη Σαρακοστή και τη Λαμπρή πάλι με αβγό το ξανανοίγουμε», παρατηρεί ο Κουκουλές.

Στην Κύπρο, στην περιοχή της Πάφου, υπάρχει το παρόμοιο έθιμο της «Δαγκαννούρας», κατά το οποίο καίουν την κλωστή, με την οποία έχουν δέσει το αβγό. Αν καεί η κλωστή, η χρονιά θα είναι καλή. Και στην περιοχή της Καστοριάς καίνε την κλωστή και παρατηρούν πόσα ψηλά θα καεί, κάνοντας προγνώσεις και ευχές

για το ύψος που θα φθάσουν τα στάχια των σιτηρών που έχουν σπείρει.

Με το δείπνο της Κυριακής της Τυρινής κλείνει ένας γαστρονομικός κύκλος, που σχετίζεται με τη χριστιανική θρησκεία και από την επομένη, Καθαρά Δευτέρα, αρχίζει η σωματική και ψυχική προετοιμασία για το Πάσχα, με την αυστηρή νηστεία της Μεγάλης Τεσσαρακοστής.

Την Κυριακή της Τυροφάγου κορυφώνονται οι καρναβαλικές εκδηλώσεις και αναβιώνουν παραδοσιακά αποκριάτικα έθιμα σε όλη την Ελλάδα. Οι μύθοι και οι θρύλοι της χώρας μας έρχονται στο προσκήνιο και μέσα από τις μεταμφιέσεις, το χορό, το γλέντι και το τραγούδι. Στο επίκεντρο των εορταστικών εκδηλώσεων η Πάτρα, με το ονομαστό καρναβάλι της, αλλά και η Ξάνθη και το Ρέθυμνο με τα δικά τους ξεχωριστά καρναβάλια, που κερδίζουν συνεχώς σε δημοφιλία και αναγνώριση.

Πηγή: <https://www.sansimera.gr/articles/1066>

© SanSimera.gr